

QUICKSCAN FLORA EN FAUNA

MEULUNTERSEWEG 78

TE LUNTEREN

GEMEENTE EDE

Project: EDE.WES.ECO
Rapportnummer: 08126282
Status: Eindrapportage
Datum: 1 april 2010
Opdrachtgever: VanWestreenen bv
Anthonie Fokkerstraat 1a
3772 MP Barneveld
Tel. 0342 - 474255
Fax 0342 - 474281
Contactpersoon: Dhr. G. Navis

Uitvoerder: Econsultancy bv
Fabriekstraat 19 C
7005 AP Doetinchem
Tel. 0314 - 365150
Fax 0314 - 365177
Mail Doetinchem@Econsultancy.n
Opsteller: Ir. J. Mos
Paraaf:
Kwaliteitscontroleur: Ing. E.R. Witter
Paraaf:

INHOUDSOPGAVE

1.	INLEIDING	1
2.	BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING	1
3.	GEBIEDSBESCHRIJVING.....	2
3.1	Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving.....	2
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	2
3.3	Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie	2
3.4	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	2
4.	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	3
5.	ONDERZOEKSRESULTATEN	3
5.1	Vogels	3
5.2	Vleermuizen.....	4
5.3	Overige zoogdieren.....	4
5.4	Amfibieën, reptielen en vissen.....	5
5.5	Libellen en dagvlinders	6
5.6	Vaatplanten	6
6.	TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING	6
6.1	Flora- en faunawet	6
6.2	Algemene zorgplicht	7
6.3	Gebiedsbescherming	7
7.	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	9

BIJLAGEN:

1. - Topografische ligging van de locatie
- 2a. - Locatieschets
- 2b. - Foto's onderzoekslocatie
3. - Geraadpleegde bronnen
4. - Natuurwetgeving en beleid

1. INLEIDING

Econsultancy heeft van VanWestreenen bv opdracht gekregen voor het uitvoeren van een quickscan flora en fauna aan de Meulunterseweg 78 te Lunteren in de gemeente Ede.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

De quickscan flora en fauna heeft als doel in te schatten of er op de onderzoekslocatie planten- en diersoorten aanwezig of te verwachten zijn die volgens de Flora- en faunawet een beschermde status hebben. Tevens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep invloed kan hebben op gebieden die volgens overige natuurwetgeving zijn beschermd, of deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

Het onderzoek is uitgevoerd middels het verrichten van een bureauonderzoek en een veldbezoek. Op deze wijze is inzicht verkregen in de aanwezigheid van geschikt habitat en de daarbij te verwachten beschermde soorten, gesitueerd op of nabij de onderzoekslocatie.

De quickscan flora en fauna is een toets van de ecologische potenties van de onderzoekslocatie en kan niet gezien worden als volwaardig ecologisch onderzoek. Er zijn in dit onderzoek geen uitgebreide inventarisaties uitgevoerd naar soorten en soortgroepen. Een ecologische inventarisatie beslaat meerdere veldbezoeken gedurende de voor de soortgroep meest gunstige periode van het jaar.

Econsultancy is lid van de branchevereniging "Netwerk Groene Bureaus" en werkt volgens de door het Netwerk opgestelde gedragscode en protocollen. In dat kader verklaart Econsultancy ten behoeve van de onderzoekslocatie niet eerder betrokken te zijn geweest voor ecologische advisering of ecologisch onderzoek.

Voor zover bij de opdrachtgever en de gemeente Ede (contactpersoon de heer C. van Rijswijk) bekend, is er niet eerder ecologisch onderzoek op de onderzoekslocatie zelf uitgevoerd.

2. BESCHERMING CONFORM DE NATIONALE WETGEVING

Zorg voor alle inheemse planten- en diersoorten en voor de natuurlijke rijkdommen van gebieden wordt gegarandeerd door de naleving van de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur en milieu. De instrumenten die deze bescherming mogelijk maken zijn op Europees niveau vertaald in Natura 2000. De Europese wetgevingen ten aanzien van de soortbescherming zijn in Nederland vertaald in de Flora- en faunawet. De gebiedsbescherming is vastgelegd in de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998. Hiermee heeft Nederland de Europese wetgeving in de nationale wetgeving verankerd.

Door in de planfase van een (bouw)project of ruimtelijke ontwikkeling rekening te houden met het eventueel voorkomen van beschermde planten- en diersoorten kan effectief worden omgegaan met de aanwezigheid van een beschermde soort. Een dreigende overtreding van de Flora- en faunawet kan zo snelesignaleerd en in veel situaties voorkomen worden. Vervolgens kan er accuraat actie ondernomen worden om zodoende de overlevingskansen en migratiemogelijkheden van een beschermde soort in het betreffende gebied geen blijvende schade toe te brengen.

Om alle gebieden met elkaar te verbinden en om uitwisseling en verspreiding van soorten mogelijk te maken, wordt er in Nederland gewerkt aan de realisatie van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Verder worden diverse Rode lijsten van bedreigde soorten gehanteerd bij beoordelingen voor de aanwijzing van bescherming en compensatie. In bijlage 4 wordt een nadere toelichting gegeven omtrent de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

3. GEBIEDSBESCHRIJVING

3.1 Huidig gebruik onderzoekslocatie en omgeving

De onderzoekslocatie ($\pm 5.670 \text{ m}^2$) is gelegen aan de Meulunterseweg 78, circa 3 km ten noordoosten van de kern van Lunteren in de gemeente Ede (zie bijlage 1). De onderzoekslocatie is kadastraal bekend gemeente Ede, sectie B, nummer 177.

Volgens de topografische kaart van Nederland, kaartblad 32 H (schaal 1:25.000), zijn de coördinaten van het midden van de onderzoekslocatie $X = 172.745$, $Y = 458.080$. De onderzoekslocatie is gelegen in het kilometerhok 172/458.

De onderzoekslocatie betreft de bedrijfsbebouwing, aanwezig op een agrarische perceel. Ter plaatse zijn twee voormalige kalverenstallen aanwezig, deels van hout en steen, voorzien van een golfplaten dak. Daarnaast is er een kleine stenen grupstal aanwezig, voorzien van een golfplaten dak. De stal was ten tijde van het veldbezoek nog in gebruik voor de huisvesting enkele stuks vee. Verder zijn er op de onderzoekslocatie een vervallen houten schuurtje en een houten schuur voor opslag, aanwezig.

Aan de noordwestzijde van het agrarische perceel is een bedrijfswoning aanwezig. Ten zuiden is een kleinschalig bosperceel aanwezig. De directe omgeving bestaat voornamelijk uit agrarisch gebied met akkers en weilanden. In westelijke richting zijn tevens bos- en natuurgebieden aanwezig, behorend tot EHS en Natura 2000.

In bijlage 2a is de huidige situatie op een locatieschets weergegeven. Bijlage 2b bevat enkele foto's van de onderzoekslocatie.

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natura 2000

De onderzoekslocatie is niet gelegen binnen de grenzen van een gebied dat aangewezen is als Natura 2000-gebied. De onderzoekslocatie is gelegen op circa 500 meter ten noordwesten van bosgebieden die deels aangewezen zijn als Natura 2000-gebied (Veluwe).

Ecologische Hoofdstructuur

De onderzoekslocatie ligt niet in of in de nabijheid van een kerngebied, verbodingsgebied of verwevingsgebied, behorend tot de EHS. De begrenzing van de nabijgelegen EHS gebieden valt grotendeels samen met het zuidoostelijk gelegen Natura 2000-gebied Veluwe.

3.3 Toekomstig gebruik van de onderzoekslocatie

De initiatiefnemer is voornemens ter plaatste van de locatie een woonhuis te realiseren.

3.4 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Ten behoeve van de voorgenomen bouw van een woonhuis zullen de agrarische activiteiten op de locatie worden beëindigd. De huidige agrarische bestemming zal omgezet worden naar een woonbestemming. De bestaande bebouwing zal, afgezien van de bedrijfswoning, worden gesloopt. De locatie zal bouwrijp worden gemaakt waarna graaf- en bouwwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd.

4. ONDERZOEKSMETHODIEK

Aan de hand van verspreidingsatlassen en andere standaardwerken is nagegaan welke bijzondere planten- en diersoorten er voor kunnen komen op de onderzoekslocatie. Verder zijn toegankelijke gegevens van het Natuurloket geraadpleegd, zijn toegankelijke gegevens van natuur- en soortbescherming organisaties gebruikt en zijn gegevens van de provincie Gelderland en de gemeente Ede (Ecolog) geraadpleegd. Een overzicht van de geraadpleegde bronnen is weergegeven in bijlage 3.

De informatie over deze soorten is veelal weergegeven op kilometerhokniveau of op uurhokniveau (5 x 5 kilometer). De kaart van Nederland is door de Topografische Dienst van Nederland verdeeld in blokken van 1 km², de kilometerhokken. De plaatsaanduiding van een kilometerhok bestaat uit de coördinaten van de x-as en de y-as die elkaar in de linker onderhoek van het hok snijden. Aangezien met de schaal van kilometerhokken of uurhokken een groter gebied wordt beschouwd dan alleen de onderzoekslocatie, betekent dit niet dat de kritische soorten ook daadwerkelijk voorkomen binnen de begrenzing van de onderzoekslocatie. Sommige verspreidingsgegevens zijn niet erg actueel. Dit betekent dat de meest recente verspreidingsgegevens reeds verouderd kunnen zijn. De meeste te gebruiken gegevens vormen daarom geen uitsluitsel over het aantal soorten en type waarneming van een soort in het betreffende gebied, maar enkel een indicatie over het voorkomen.

Het veldbezoek is afgelegd op 5 maart 2010. Tijdens dit veldbezoek is de gehele onderzoekslocatie, alsmede de omliggende percelen onderzocht. Gedurende het veldbezoek is gelet op de mogelijke aanwezigheid van beschermde en bedreigde soorten op basis van het aanwezige habitat.

5. ONDERZOEKSRESULTATEN

5.1 Vogels

Broedvogels

Door het Natuurloket wordt aangegeven dat het kilometerhok niet is onderzocht op de aanwezigheid van broedvogels. Ook bij de provincie zijn geen broedvogelgegevens bekend.

De schuurdaken op onderzoekslocatie zijn voorzien golfplaten. Onder de dakranden ontbreken geschikte openingen waardoor geen broedmogelijkheid aanwezig is voor een jaarrond beschermde soort als huismus. Broedlocaties van huismus zijn veelal in grotere aantallen onder voornamelijk pannendaken te vinden. Daarnaast zijn binnen in de schuren geen nestmogelijkheden aanwezig voor steen- of kerkuil. In de aanwezige openingen en nisjes in de schuren kunnen echter wel algemene vogelsoorten als merel en witte kwikstaart nestgelegenheid vinden. Tijdens het veldbezoek zijn in de schuren oude nestresten aangetroffen van boerenzwaluw evenals sporen voor de aanwezigheid van spreeuw. Volgens de initiatiefnemer zijn na de uitgebruikname van de aanwezige kalverenstallen geen boerenzwaluwen op de onderzoekslocatie meer waargenomen. Het kleinschalige bosperceel ten zuiden van het agrarisch perceel biedt geschikte broedmogelijkheden aan algemene vogelsoorten als houtduif en merel. Er zijn geen aanwijzingen gevonden die duiden op het gebruik van een jaarrond beschermde soort als buizerd en/of sperwer. Ten aanzien van de voorgenomen plannen op de onderzoekslocatie zullen geen kapwerkzaamheden worden uitgevoerd zodat van verstoring van broedvogels ter plaatse geen sprake zal zijn. Opgemerkt wordt dat het veldbezoek buiten het broedseizoen heeft plaatsgevonden, waardoor geen harde uitspraken kunnen worden gedaan omtrent het al dan niet voorkomen van broedvogels.

In het gebied ten oosten van de onderzoekslocatie is steenuil als broedgeval gekarteerd (waarneming.nl). Steenuil is opgenomen in de Rode Lijst 2004 van bedreigde vogelsoorten, met als status kwetsbaar. Het leefgebied van de steenuil is jaarrond beschermd.

Op basis van het ontbreken van geschikte verblijfmogelijkheden kan worden gesteld dat de aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van steenuil op de onderzoekslocatie niet aan de orde is. Door de initiatiefnemer zijn geen recente waarnemingen gedaan van (steen)uilen op en rond de onderzoekslocatie. Daarnaast wordt door het ontbreken van sporen als uitwerpselen, braakballen en ruiveren, niet verwacht dat de onderzoekslocatie onderdeel uitmaakt van het functioneel leefgebied van deze streng beschermde soort.

Slaapplaatsen

Sommige vogelsoorten zoals houtduif, kauw en huismus, maar ook ransuilen, maken vooral buiten het broedseizoen gebruik van gemeenschappelijke slaapplaatsen. Meestal wordt hierbij beschutting gezocht in de vorm van dichte begroeiing, of de veiligheid van open water. Er zijn geen indicaties dat op de onderzoekslocatie een gemeenschappelijke slaapplaats aanwezig is.

5.2 Vleermuizen

Volgens het cursusdictaat "Vleermuizen en Planologie" (Limpens *et al.*, 2009) is de onderzoekslocatie gelegen in een gebied waar de volgende vleermuissoorten potentieel kunnen voorkomen: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, vale vleermuis, watervleermuis, meervleermuis, franjestaart, Bechstein's vleermuis en baardvleermuis.

Verblijfplaatsen op de onderzoekslocatie

De bebouwing op de onderzoekslocatie is ongeschikt voor het vormen van kolonies. Er zijn geen spouwmuuren aanwezig die middels stootvoegen bereikbaar zijn voor vleermuizen. Verder zijn er geen ruimtes achter betimmeringen waargenomen, waar vleermuizen gebruik van kunnen maken. Verstoring van een vaste rust- of verblijfplaats voor vleermuizen is derhalve niet aan de orde.

Verblijfplaatsen buiten de onderzoekslocatie

Naast de op het agrarische perceel aanwezige bedrijfswoning is aan de zuidzijde van de onderzoekslocatie een kleinschalig bosperceel gelegen. Eventuele verblijfplaatsen hierin ondervinden door de afstand tot de bouwlocatie geen hinder van de ingreep op de onderzoekslocatie. Daarnaast worden door de voorgenomen ingreep geen potentieel belangrijke aanvliegroutes aangetast.

Foeragerende vleermuizen

De onderzoekslocatie betreft door de aanwezigheid van voornamelijk bebouwing, geen optimaal habitat en zal daardoor gebruikt worden door hoogstens enkele in de omgeving verblijvende vleermuizen als gewone dwergvleermuis om te foerageren. De plannen zullen geen aantasting van belangrijk foerageerhabitat vormen. Door de voorgenomen ingreep zal het aanbod van foerageermogelijkheden niet in het geding komen. In de directe omgeving is meer geschikt foerageerhabitat voor vleermuizen aanwezig.

Vliegroutes

Vleermuizen maken veelal gebruik van lijnvormige (donkere) landschapselementen als houtsingels, beken en lanen om zich te verplaatsen tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden. Doordat een dergelijk element niet op de onderzoekslocatie aanwezig is zal in dit geval geen sprake van verstoring van een potentiële vliegroute.

5.3 Overige zoogdieren

Door de aanwezigheid van voornamelijk bebouwing betreft de onderzoekslocatie een weinig geschikt habitat voor zoogdieren. Incidenteel kan een algemene soort als bosmuis, en egel worden aangetroffen. Dit zal voornamelijk het geval zijn bij het vervallen houten schuurtje waar voor deze soorten schuilmogelijkheden te vinden zijn.

Voor de te verwachten algemeen voorkomende soorten geldt in het kader van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkeling een vrijstelling, waardoor een ontheffing bij verstoring niet noodzakelijk is.

Voor steenmarter geldt geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. De aanwezige, relatief ontoegankelijke, schuren bieden weinig potentiële ruimtes die als verblijfplaats voor steenmarter kunnen dienen. In Nederland is de steenmarter de laatste jaren sterk in opmars en breidt het verspreidingsgebied zich uit. Vooral nog is ten aanzien van de omgeving van de onderzoekslocatie de aanwezigheid van de soort naar verwachting beperkt. Tot op heden is hier sprake van een incidentele waarneming van steenmarter. Tijdens het veldbezoek zijn daarnaast geen sporen, zoals uitwerpselen of prooi-resten, aangetroffen die duiden op het gebruik van de onderzoekslocatie door deze soort. De aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van steenmarter wordt op de onderzoekslocatie niet aanmerkelijk geacht.

Voor das geldt eveneens geen vrijstelling van de Flora- en faunawet. Op de Veluwe is deze soort verspreid actief aanwezig. Door de aanwezigheid van voornamelijk bebouwing en erfverharding is de onderzoekslocatie zelf ongeschikt als foerageergebied voor das. De onderzoekslocatie is gelegen in agrarisch gebied, rijk aan grasland en akkerland waardoor er buiten de onderzoekslocatie meer, voor das toegankelijk, geschikt foerageerhabitat aanwezig is. Dassen zullen hier voornamelijk op de rijke graslanden op zoek gaan naar regenwormen, het stapelvoedsel binnen het dieet. Verder zijn er door de aanwezigheid van bebouwing en erfverharding geen mogelijkheden voor das voor het vormen van een vaste verblijfplaats. Tijdens het veldbezoek zijn geen loop- of eetsporen, latrines en/of wissels in de directe omgeving van de te slopen bebouwing aangetroffen die duiden op de aanwezigheid en/of het gebruik van de directe omgeving van de onderzoekslocatie door das.

5.4 Amfibieën, reptielen en vissen

Volgens gegevens van RAVON en Provincie Gelderland (Atlas reptielen en amfibieën 1985-2005) zijn binnen enkele kilometers van de onderzoekslocatie, de volgende soorten waargenomen: kleine watersalamander, gewone pad, rugstreeppad, bastaardkikker, heikikker, bruine kikker, zandhagedis, levendbarende hagedis en hazelworm.

De onderzoekslocatie vormt door de aanwezigheid van voornamelijk hoofdzakelijk bebouwing en erfverharding geen geschikt landhabitat voor amfibieënsoorten. Incidenteel kan een algemene soort als gewone pad worden aangetroffen, met name aan de perceelsrand grenzend aan het kleinschalige bosperceel en in het vervallen houten schuurtje. Hier kan de soort beschutting vinden tussen vegetatie en materialen. Het voorkomen van een streng beschermde soort is op basis van het aanwezige habitat uitgesloten. De waarnemingen van de streng beschermde soorten heeft naar verwachting betrekking op onder andere het nabij gelegen gebied Natura 2000-gebied Veluwe.

Doordat wateroppervlakten als beken, sloten en plassen op de onderzoekslocatie ontbreken is de aanwezigheid vissen en voortplantingsmogelijkheden voor amfibieën op de locatie uit te sluiten.

Reptielen stellen specifieke eisen aan het habitat die betrekking hebben op verschillende factoren. Op de onderzoekslocatie is door de aanwezigheid van hoofdzakelijk bebouwing en verharding geen geschikt habitat voor reptielen aanwezig. Het is daarentegen niet uit te sluiten dat incidenteel een hazelworm of levendbarende hagedis op of nabij de onderzoekslocatie kan voorkomen. Van verstoring van habitat is op de onderzoekslocatie geen sprake waardoor overtredingen van de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen zijn uit te sluiten.

5.5 Libellen en dagvlinders

Voor libellen geldt dat aanwezigheid van water nodig is ter voortplanting en gezien het ontbreken hiervan kan gesteld worden dat deze soortgroep niet in staat is zich in de huidige situatie te vestigen. Beschermde dagvlinders stellen specifieke eisen aan het voortplantingshabitat met waard- en nectarplanten. Het is uitgesloten dat er binnen de onderzoekslocatie habitat aanwezig is voor een (deel)populatie van een beschermde vlindersoort.

5.6 Vaatplanten

Aangezien de locatie geheel bestaat uit bebouwing en verharding, is het niet te verwachten dat er beschermde of zeldzame plantensoorten op de locatie te vinden zijn. Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten waargenomen. Hierbij is tevens gelet op de aanwezigheid van (beschermde) muurvegetatie.

De aanwezigheid van water, de zuurgraad van de bodem, de beschikbare hoeveelheid voedingsstoffen, de hoeveelheid zonlicht en de antropogene beïnvloeding bepalen in hoeverre een groeiplaats voor een bepaalde plant geschikt is. Vanwege de specifieke eisen die de meeste beschermde soorten stellen aan de groeiomstandigheden zijn beschermde vaatplanten, waarvoor geen vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling geldt, op de onderzoekslocatie niet te verwachten.

6. TOETSING AAN WET- EN REGELGEVING

6.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen. Hierin worden vaste rust- en verblijfplaatsen van bepaalde soorten beschermd. De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Bij een quickscan flora en fauna wordt in beeld gebracht of er vaste rust- of verblijfplaatsen aanwezig zijn van de soorten uit de verschillende beschermingscategorieën. Vervolgens wordt beoordeeld of de voorgenomen ingreep verstorend werkt op deze soorten.

In het kader van de voorgenomen plannen zijn er gedurende het broedseizoen overtredingen te verwachten voor broedvogels. Voor de overige soortgroepen zijn, door het ontbreken van geschikt habitat en/of verblijfplaatsen, of door een vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkeling, geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

Broedvogels

Alle broedende inheemse vogels en hun nesten zijn wettelijk beschermd en vallen onder de strikt beschermde klasse (soorten tabel 3). De Flora- en faunawet regelt onder meer de bescherming van vogels in het broedseizoen: het verstoren van broedende vogels en jongen, of het vernielen van nesten en eieren is verboden. In de meeste gevallen is een overtreding gemakkelijk te voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren of de broedgelegenheid buiten het broedseizoen te verwijderen.

Nesten van huismus, steenuil, sperwer, ransuil, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote gele kwikstaart, havik, ooievaar, oehoe, roek, slechtvalk, wespendif en zwarte wouw zijn het gehele jaar beschermd. Het betreffen soorten uit de beschermingscategorieën 1 t/m 4 van de aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen (*Dienst Regelingen, 25 augustus 2009*).

De nestplaats, bomengroep of boomholte van een deel van deze soorten worden ook buiten het broedseizoen gebruikt. Een ander deel van deze soorten maken enkel gebruik van door andere vogelsoorten gemaakte nestgelegenheid, of maken ieder jaar gebruik van hetzelfde nest (of dezelfde nestlocatie). Daarnaast is er een aantal soorten waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn, ondanks dat de soort ieder jaar op dezelfde plek terugkeert om te broeden. Van deze soorten wordt verondersteld dat ze over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voorbeelden hiervan zijn spechtensoorten, huiszwaluw, boerenzwaluw, ekster, bosuil, torenvalk en hollenbroeders als boomkruiper, koolmees en bonte vliegenvanger.

Ontheffingen op verbodsbepalingen ten aanzien van vogelsoorten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. Dergelijke maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan, dienen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

Voor de te verwachten broedvogels geldt dat, indien de schuren buiten het broedseizoen worden verwijderd, geen overtredingen plaats zullen vinden met betrekking tot broedvogels. Er wordt in de Flora- en faunawet geen vaste periode gehanteerd voor het broedseizoen. Globaal wordt voor het broedseizoen de periode maart tot half augustus aangehouden. Geldend is echter de aanwezigheid van een broedgeval op het moment van ingrijpen. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden kan eveneens voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

6.2 Algemene zorgplicht

Voor de incidenteel te verwachten soorten als gewone pad, egel en bosmuis geldt een algehele vrijstelling van de Flora- en faunawet met betrekking tot de ruimtelijke ontwikkelingen en herinrichting die plaats zullen vinden op de onderzoekslocatie. Het is echter wel noodzakelijk om voldoende zorg te dragen voor de aanwezige individuen en al het redelijkerwijs mogelijke dient gedaan te worden om het doden van individuen te voorkomen. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen maatregelen nodig.

6.3 Gebiedsbescherming

De quickscan flora en fauna toetst voornamelijk aan de Flora- en faunawet. Indien een plangebied in of nabij een gebied is gelegen dat tot de EHS behoort of onder de Natuurbeschermingswet valt, dient te worden bepaald of er een effect valt te verwachten. Bij een toetsing aan de Natuurbeschermingswet spelen vaak andere facetten mee, zoals de aanwezige doelsoorten en kernwaarden van het betreffende beschermde gebied.

De onderzoekslocatie is op circa 500 meter afstand gelegen van het gebied Veluwe dat is aangewezen als Natura 2000-gebied. Indien er een effect te verwachten valt dan zal dit een extern effect zijn. Vastgesteld zal moeten worden of er op grond van objectieve gegevens kan worden uitgesloten dat het plan, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen, significante gevolgen kan hebben voor de aangewezen gebieden. Significante gevolgen bij Natura 2000-gebieden zijn gevolgen die in strijd zijn met de instandhoudingsdoelen van het gebied.

Voor een dergelijk onderzoek kan in eerste instantie worden volstaan met een zogenaamde "oriënterende fase". Uit het onderzoek zal moeten blijken welke van de onderstaande situaties aan de orde zijn:

7. CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

Econsultancy heeft in opdracht van VanWestreenen bv een quickscan flora en fauna uitgevoerd aan de Meulunterseweg 78 te Lunteren in de gemeente Ede.

De quickscan flora en fauna is uitgevoerd in het kader van een bestemmingsplanwijziging.

Voorgenomen ingreep

Ten behoeve van de voorgenomen bouw van een woonhuis zullen de agrarische activiteiten op de locatie worden beëindigd. De huidige agrarische bestemming zal omgezet worden naar een woonbestemming. De bestaande bebouwing zal, afgezien van de bedrijfswoning, worden gesloopt. De locatie zal bouwrijp worden gemaakt waarna graaf- en bouwwerkzaamheden zullen worden uitgevoerd.

Waarnemingen en te verwachten soorten:

De aanwezige schuren bieden nestmogelijkheden aan algemene soorten als merel en witte kwikstaart. Tijdens het veldbezoek zijn oude nestresten aangetroffen van boerenzwaluw evenals sporen van spreeuw. Boerenzwaluw is sinds de uitgebruikname van de twee kalverenschuren op de onderzoekslocatie niet meer aanwezig. Jaarrond beschermde soorten worden op de onderzoekslocatie niet verwacht.

De onderzoekslocatie worden naar verwachting door hoogstens enkele in de omgeving verblijvende vleermuizen gebruikt om te foerageren. Incidenteel kunnen een algemene soorten als bosmuis, egel en gewone pad worden aangetroffen.

Voor de overige soorten uit de verschillende soortgroepen vormt de onderzoekslocatie geen geschikt habitat of zijn deze op grond van bekende verspreidingsgegevens of het ontbreken van verblijfsindicaties niet te verwachten.

Maatregelen ter voorkoming van overtredingen van de Flora- en faunawet:

Over het algemeen kan schade aan broedvogels worden voorkomen door de werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of geheel buiten het broedseizoen uit te voeren. Het (laten) uitvoeren van een controle op de aanwezigheid van een broedgeval voor aanvang van de werkzaamheden kan eveneens voorkomen dat er onnodige vertraging van de plannen en verstoring van broedvogels plaatsvindt.

Hoewel op de onderzoekslocatie zelf geen beschermde soorten te verwachten zijn (met uitzondering van broedvogels), neemt dat niet weg dat aan de algemene zorgplicht moet worden voldaan. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder die redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen nadelige gevolgen voor de fauna kunnen ontstaan, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten of maatregelen te nemen om de nadelige gevolgen te voorkomen. In dit geval betekent dat er rekening met incidentele amfibieën en kleine zoogdieren gehouden moet worden wanneer de kleine vervallen schuur en materialen worden verwijderd. Dieren moeten de gelegenheid krijgen om weg te komen. Er zijn in het kader van de algemene zorgplicht geen maatregelen nodig.

Gebiedsbescherming

Op basis van de aard en schaal van de voorgenomen ingreep en de bufferende werking van het tussenliggende bosperceel zal geen sprake zijn van een effect op de instandhoudingsdoelstellingen van het gebied Veluwe. Een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde. De EHS zal niet worden aangetast door de herbesteding van de onderzoekslocatie. In het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000 en EHS) is geen nadere toetsing noodzakelijk.

Noodzaak tot nader onderzoek

Nader onderzoek naar het voorkomen van verschillende soortgroepen wordt niet noodzakelijk geacht.

Noodzaak aanvraag ontheffing Flora- en faunawet artikel 75c

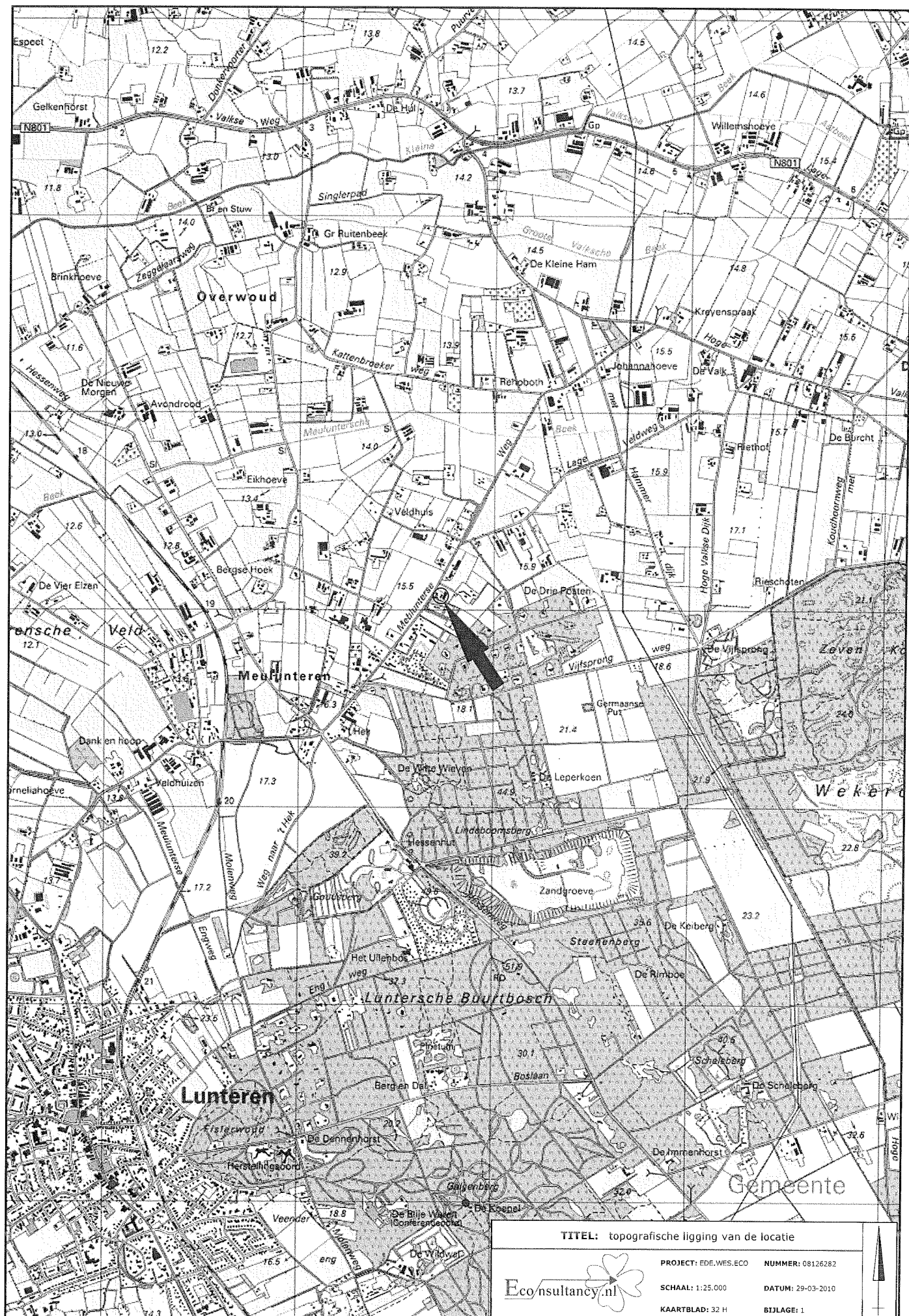
Ontheffingsaanvraag voor overtreding van verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet ten aanzien van het verstoren van vaste rust- en verblijfplaatsen is niet noodzakelijk, vooropgesteld dat er op het moment van ingrijpen geen broedgeval aanwezig is.

Tabel I geeft een samenvatting van de te verwachten verstoring en de te nemen vervolgstappen.

Tabel I. Overzicht te verwachten verstoring en te nemen vervolgstappen

Soortgroep		Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffingsaanvraag (*)	Bijzonderheden / opmerkingen
Broedvogels	algemeen	mogelijk	nee	ontheffing niet mogelijk	het verwijderen van nestgelegenheden dient buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd, voor aanvang van de werkzaamheden kan een controle te worden uitgevoerd op aanwezigheid van een broedgeval
	jaarrond beschermd	nee	nee	nee	-
Vleermuizen	verblijfplaatsen	nee	nee	nee	-
	foerageergebied	nee	nee	nee	-
	vliegroutes	nee	nee	nee	-
Grondgebonden zoogdieren		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Amfibieën		mogelijk	nee	nee	aandacht voor zorgplicht
Reptielen		nee	nee	nee	-
Vissen		nee	nee	nee	-
Libellen en dagvlinders		nee	nee	nee	-
Vaatplanten		nee	nee	nee	-

* Ontheffingen van verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen of broedvogels worden alleen nog verleend op basis van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn of Vogelrichtlijn. Ruimtelijke ontwikkeling valt niet onder een dergelijk belang. Door het treffen van maatregelen zal de functionaliteit van een rust- of verblijfplaats behouden moeten blijven. De maatregelen, vastgelegd in een activiteitenplan kunnen vooraf door Dienst Regelingen te worden goedgekeurd middels een ontheffingsaanvraag.

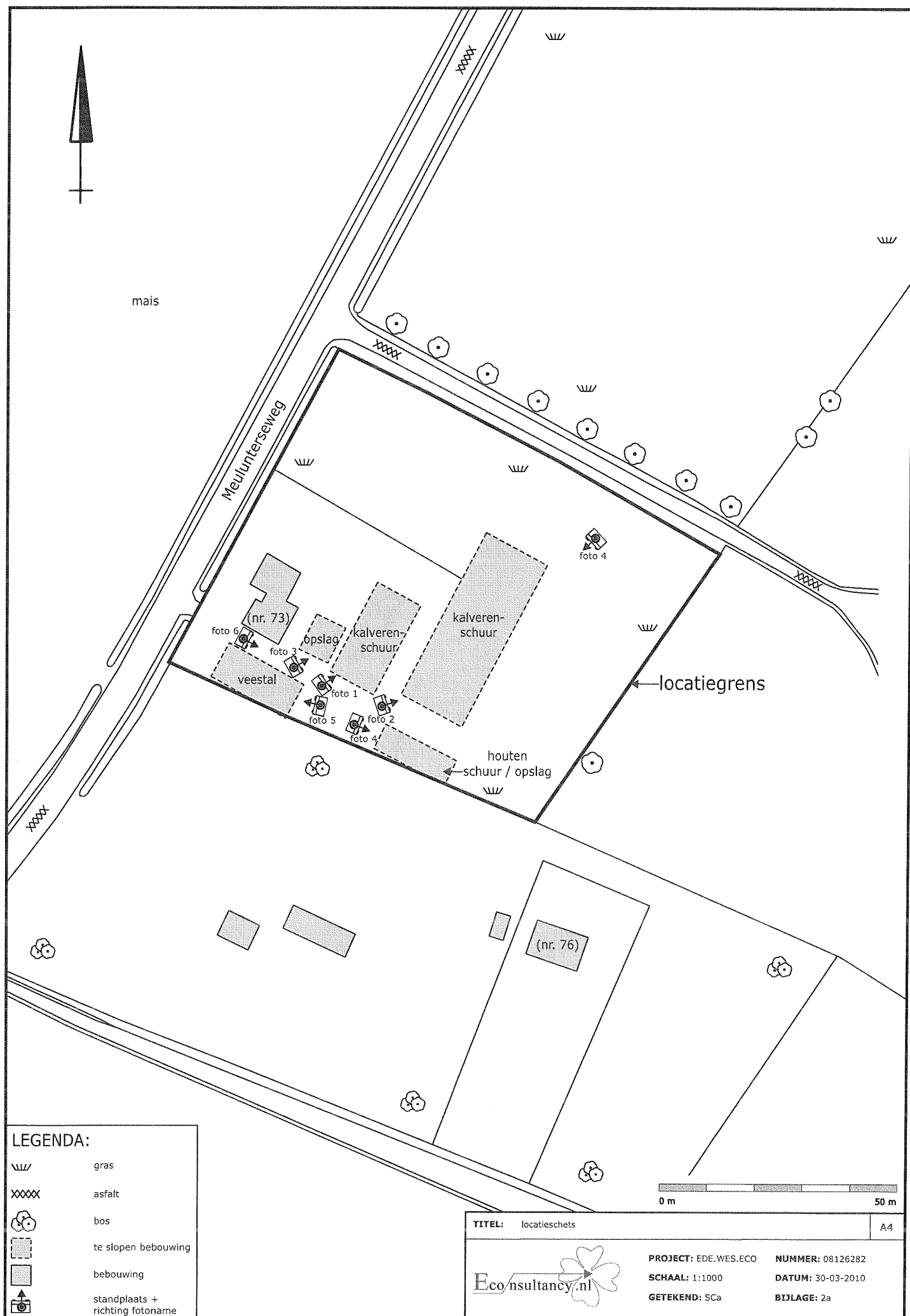
TITEL: topografische ligging van de locatie

Ecoconsultancy.nl

PROJECT: EDE.WES.ECO NUMMER: 08126282

SCHAAL: 1:25.000 DATUM: 29-03-2010

KAARTBLAD: 32 H BIJLAGE: 1

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

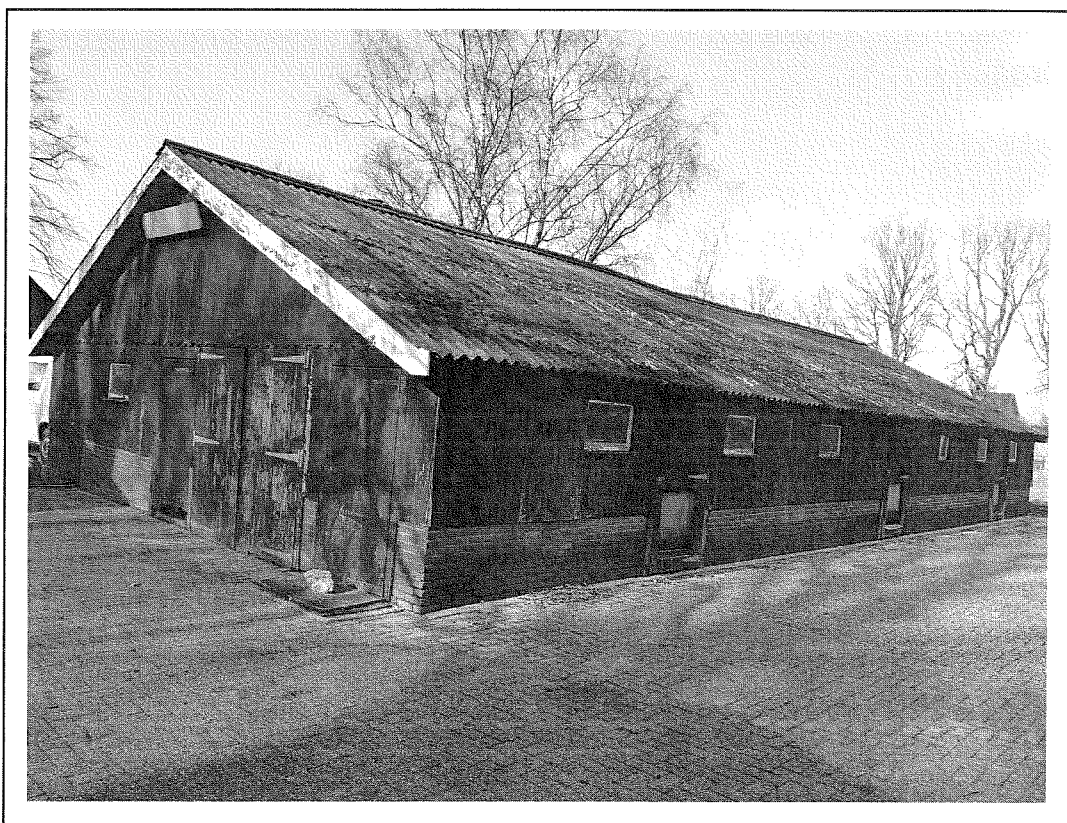

Foto 1. Te slopen voormalige houten kalverenschuur Meulunterseweg 78 te Lunteren

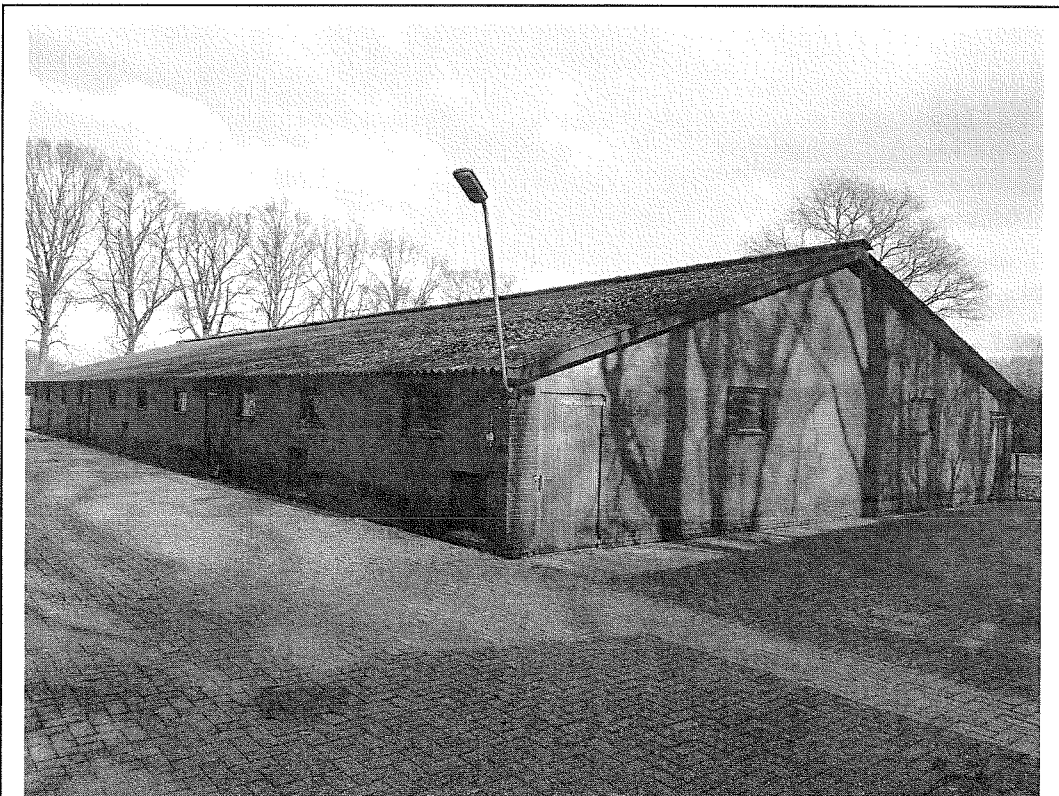

Foto 2. Te slopen stenen voormalige kalverenschuur

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

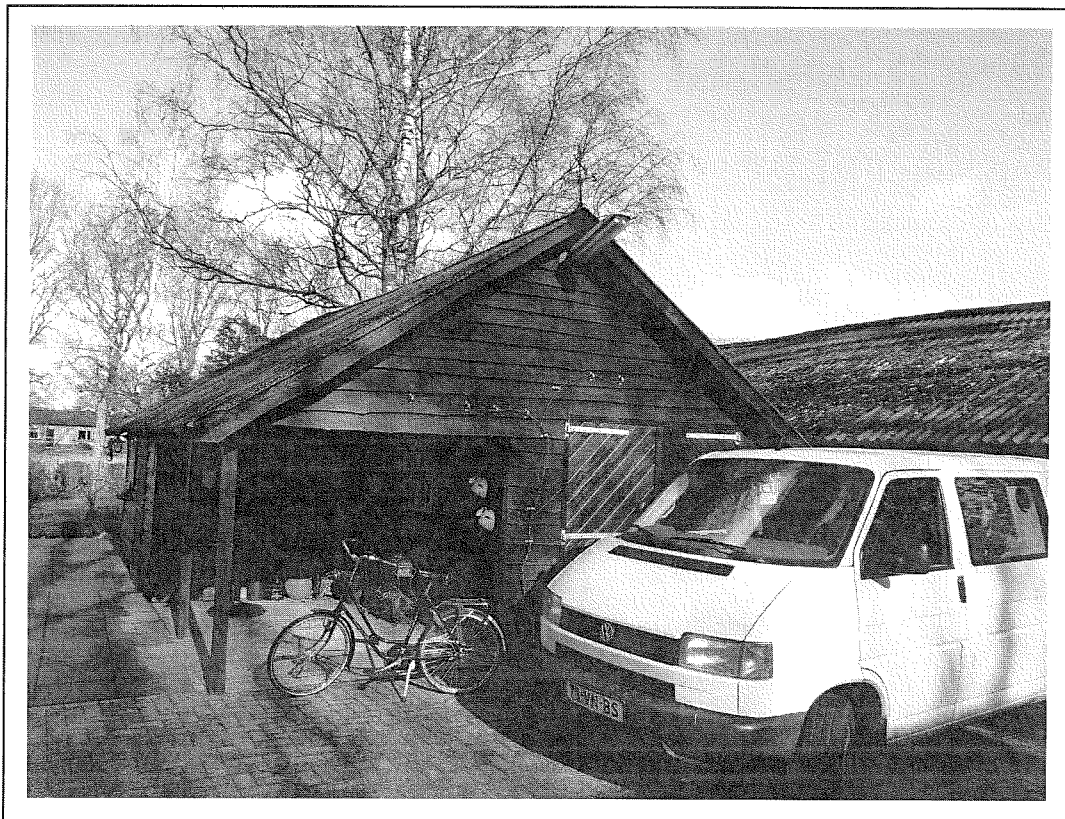

Foto 3. Te slopen houten opslagschuur

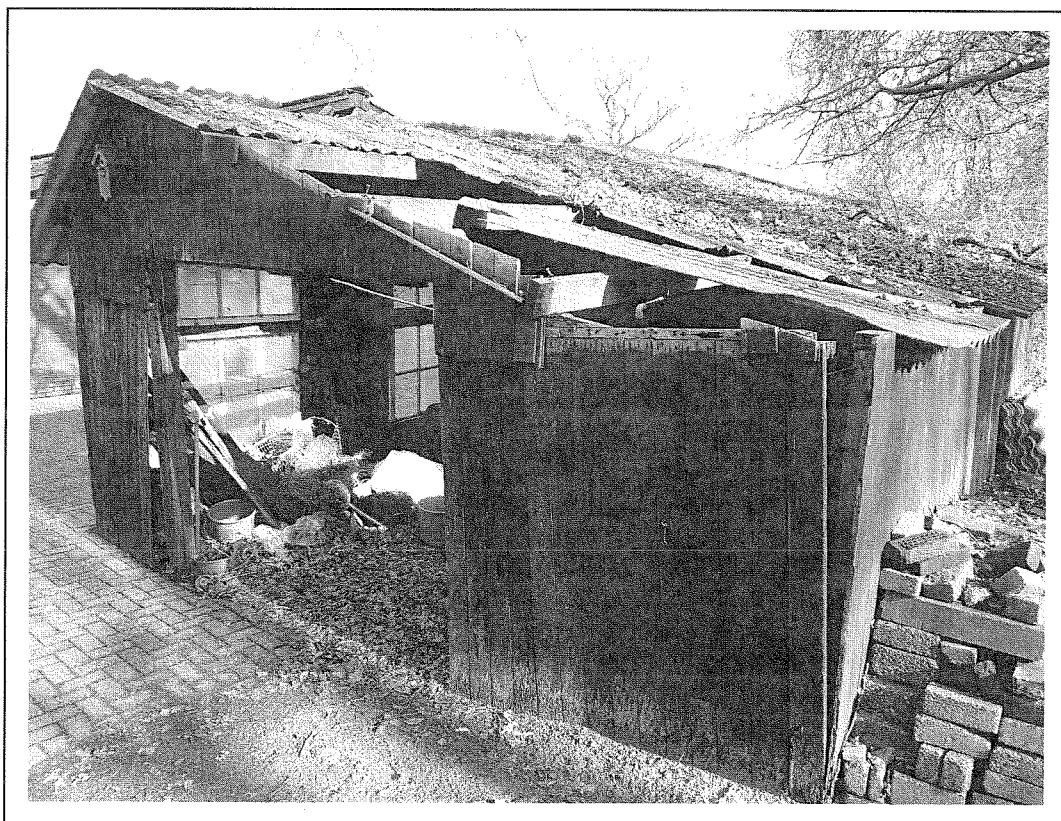

Foto 4. Te slopen vervallen houten schuurtje

Bijlage 2b Foto's onderzoekslocatie

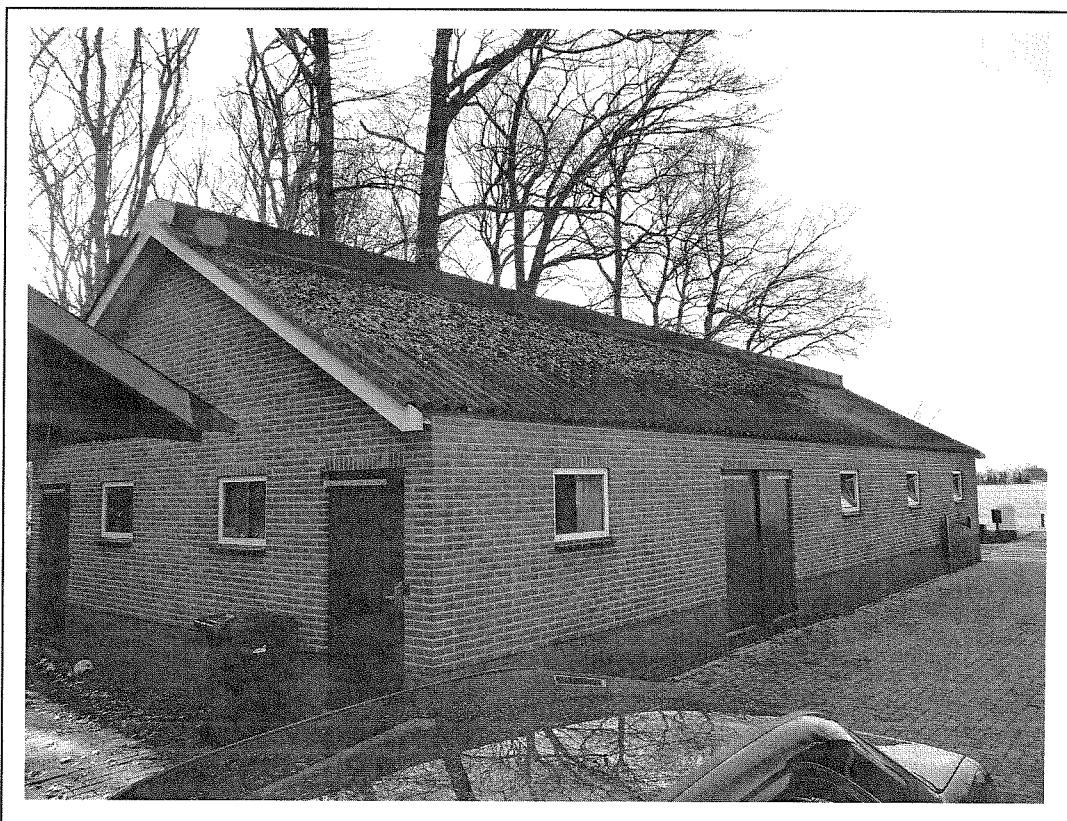

Foto 5. Te slopen stenen stal, in gebruik voor de huisvesting van enkele stuks vee

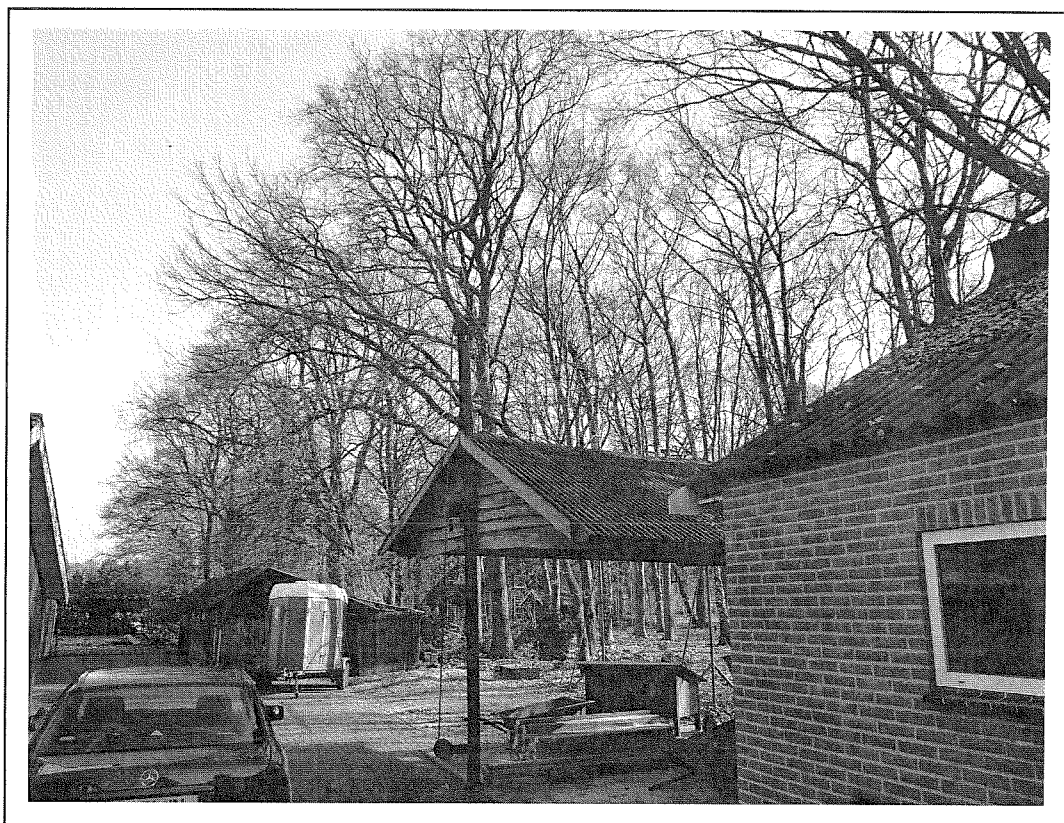

Foto 6. Kleinschalig bosperceel ten zuiden van de onderzoekslocatie

Bijlage 3 Geraadpleegde bronnen

LITERATUUR

- Heusden, W.R.M. van & Vreugdenhil, S.J. (2006). Handreiking Flora- en faunawet. Dienst Landelijk Gebied.
- Hustings, F., Borggreve C., van Turnhout C. & Thissen J. (2004). Basisrapport voor de Rode Lijst Vogels volgens Nederlandse en IUCN-criteria. SOVON-onderzoeksrapport 2004/13. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.
- Limpens, H.J.G.A., Mostert, K. & Bongers, W. (eds.) (1997). Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R., 2009. Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging VZZ.
- SOVON Broedvogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nederlandse fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Spitzen - van der Sluijs, A.M., Willink, G.W., Creemers, R., Ottburg, F.G.W.A., de Boer, R.J., Pfaff, P.M.L., de Wild, W.W., Stronks, D.J., Schröder, R.J.H., de Vos, M.T., Soes, D.M., Frigge, P. & Struijk, R.P.J.H. (2007) Atlas reptielen en amfibieën in Gelderland. 1985-2005. Stichting RAVON, Nijmegen.
- Stumpel, H & Strijbosch, H. (2007). Veldgids Amfibieën en reptielen, Tweede druk, KNNV Uitgeverij, Zeist.

INTERNETSITES

- www.atlasgroengelderland.nl (EHS en beschermde gebieden in Gelderland)
- www.minlnv.nl (natuurwetgeving)
- www.natuurloket.nl (verspreidingsgegevens op km hok niveau)
- www.ravon.nl (soort- en verspreidingsgegevens amfibieën, reptielen en vissen)
- www.telmee.nl (waarnemingen van vrijwilligers)
- www.vlinderstichting.nl (soort- en verspreidingsgegevens vlinders en libellen)
- www.vzz.nl (soortgegevens zoogdieren)
- www.waarneming.nl (waarnemingen van vrijwilligers)

Bijlage 4 Natuurwetgeving en beleid

Flora- en faunawet

De Europese natuurwetgeving is in Nederland, op het gebied van de soortbescherming, uitgewerkt in de Flora- en faunawet. Deze wet heeft tot doel alle in Nederland in het wild voorkomende planten- en diersoorten te beschermen en in stand te houden. Om dit doel te bereiken, bevat de wet een aantal verbodsbepalingen (zie tabel I). Hierbij wordt het zogenaamde “nee, tenzij...” principe gehanteerd. Dit wil zeggen dat activiteiten met een (potentieel) schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn (“nee”). Van dit verbod kan echter onder voorwaarden (“tenzij”) afgeweken worden door ontheffingen of vrijstellingen. Onder “activiteiten” worden alle activiteiten in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling of inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik verstaan. Voorbeelden hiervan zijn de sloop van gebouwen, de ontwikkeling van woonwijken en bedrijventerreinen, dempen van wateren, maar ook natuurontwikkelingsprojecten. Alle activiteiten moeten getoetst worden op hun effecten op aanwezige en mogelijk aanwezige beschermde planten- diersoorten.

Tabel I. Verbodsbepalingen Flora- en faunawet

Artikel 8	Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
Artikel 9	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
Artikel 10	Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
Artikel 11	Het is verboden nesten, hollen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.

Tabel II. Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet maakt onderscheid in een drietal beschermingscategorieën. Iedere categorie heeft zijn eigen ontheffingsmogelijkheden en toetsingscriteria. Voor vogels is een aparte categorie.

Tabel 1 algemeen beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 1 van de Flora- en faunawet geldt, bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Voor deze activiteiten hoeft geen ontheffing in het kader van artikel 75 aangevraagd te worden. Voorbeelden zijn: ree, haas, konijn, egel, bruine kikker, gewone pad, wijngaardslak, brede wespenorchis, grote kaardenbol
Tabel 2 overige beschermde soorten
Voor de soorten in Tabel 2 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen een ontheffing aangevraagd te worden. Echter indien er volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode gewerkt wordt, geldt er bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting, bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik, een vrijstelling van de verbodsbepalingen en hoeft er geen ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort' ('lichte toets'). Voorbeelden zijn: eekhoorn, steenmarter, kleine modderkruiper, gele helmbloem, steenbreekvaren, tongvaren
Tabel 3 strikt beschermde soorten
Voor de soorten van Tabel 3 van de Flora- en faunawet dient bij overtreding van de verbodsbepalingen bij alle activiteiten (waaronder ruimtelijke ontwikkeling en inrichting) een ontheffing aangevraagd te worden. In een zeer beperkt aantal gevallen kan er op basis van een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode een vrijstelling verleend worden voor de ontheffingsverplichting bij een zeer beperkt aantal activiteiten. De ontheffingaanvraag wordt getoetst aan een drietal criteria (uitgebreide toets). Bij de uitgebreide toets dient aan alle afzonderlijke criteria te worden voldaan. De criteria zijn als volgt: de activiteiten of werkzaamheden doen geen afbreuk aan gunstige staat van instandhouding van de soort, er is geen andere bevredigende oplossing (alternatief) voor de geplande activiteiten of werkzaamheden, die minder schade oplevert voor de betreffende soort en er moet sprake zijn van een bij de wet genoemd belang. Voorbeelden zijn: das, waterspitsmuis, alle vleermuissoorten, rugstreeppad, boomkikker, kamsalamander

Tabel II (vervolg). Soortbeschermingscategorieën Flora- en faunawet

Vogels
Voor vogels geldt dat er altijd een ontheffing aangevraagd dient te worden. Indien activiteiten plaatsvinden waarbij verbodsbepalingen worden overtreden ten aanzien van (broed)vogels dient er een uitgebreide toets, zoals beschreven bij Tabel 3 Flora- en faunawet toegepast te worden. Indien er gewerkt wordt volgens een door het ministerie van LNV goedgekeurde gedragscode is het mogelijk dat er geen ontheffing aangevraagd hoeft te worden bij bestendig gebruik en onderhoud, bestendig beheer en ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Bij broedvogels kan een overtreding in de meeste gevallen gemakkelijk voorkomen worden door de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren.

Tabel III. Algemene Zorgplicht

Algemene Zorgplicht (artikel 2)
Een belangrijk uitgangspunt binnen de Flora- en faunawet is dat op elke burger de plicht rust om voldoende zorg in acht te nemen voor alle in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving. Dit houdt in dat iedereen zich dient in te spannen om de nadelige gevolgen voor een soort te voorkomen, te beperken of ongedaan te maken. De zorgplicht is ten alle tijden van toepassing, ook al vindt er geen overtreding van een verbodsbepaling plaats.

Natuurbeschermingswet

De Natuurbeschermingswet 2005 heeft tot doel bijzondere natuurgebieden in Nederland te beschermen en in stand te houden. De wet omvat onder andere de richtlijnen van de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn ten aanzien van gebiedsbescherming. Doordat de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn beide zijn opgenomen in de Natura 2000 wetgeving, zullen de termen "habitatrichtlijn-gebied" en "vogelrichtlijngebied" komen te vervallen. De betreffende gebieden worden momenteel opgenomen en aangewezen als Natura 2000 gebieden. Natura 2000 is een samenhangend netwerk van beschermde natuurgebieden op het grondgebied van de Europese Unie. Handelingen die een negatieve invloed hebben op gebieden die binnen dit netwerk vallen, worden slechts onder strikte voorwaarden toegestaan. Een vergunning is vereist. Door middel van het Nederlandse vergunningstelsel wordt een zorgvuldige afweging gewaarborgd. De vergunningen zullen beoordeeld en afgegeven worden door het ministerie van LNV (via Dienst Regelingen) of door de provincie. In de aankomende jaren zullen voor alle gebieden beheerplannen opgesteld worden. Tot die tijd zal er echter per project beoordeeld moeten worden of er nadelige effecten te verwachten zijn voor een beschermd gebied.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

De Nederlandse Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van gebieden dat planten- en diersoorten in staat stelt zich door en tussen verschillende natuurgebieden te verplaatsen. Het netwerk moet voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat gebieden hun ecologische waarde verliezen. De EHS is onderdeel van een Europees ecologisch netwerk en bestaat uit kerngebieden (in Nederland de Natura-2000 gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en de Wetlands) of verweven gebieden (gericht op de verweving van landbouw, wonen en natuur) die onderling verbonden worden door ecologische verbindingzones. Ecologische verbindingzones zijn stroken en stukjes natuur die de verspreid liggende natuurgebieden met elkaar verbinden. Op deze manier kunnen dieren en planten zich van het ene naar het andere leefgebied verplaatsen. Met name de kleine populaties die met uitsterven worden bedreigd, blijven hierdoor levensvatbaar. Negatieve invloed op de werking van een verbinding of aantasting van een verbinding dient vermeden en gecompenseerd te worden zodat het netwerk niet verslechtert.

Rode Lijsten

In opdracht van het ministerie van LNV zijn voor diverse soortgroepen zogenaamde Rode Lijsten samengesteld. Deze Rode Lijsten vermelden van welke soorten het voortbestaan in Nederland bedreigd wordt. Op deze manier geven de lijsten een indicatie van het belang van aanwezige planten en dieren in een gebied voor het behoud van de hele populatie. In door het ministerie van LNV opgestelde soortbeschermingsplannen wordt aangegeven welke maatregelen genomen moeten worden om het voortbestaan van deze soorten te waarborgen. Deze soortbeschermingsplannen worden door diverse provincies gehanteerd voor het opstellen van compensatieverplichtingen.